

INTERJÚ DORSKY ELVTÁRSSAL,
A MOSZKVAI NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS ÉS MŰSZAKI
INFORMÁCIÓS KÖZPONT IGAZGATÓHELYETTESÉVEL *

Az interjút készítette: Jan Košťál'

Pozsany

A moszkvai Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ nyílt nemzetközi szervezetként jött létre. Tagjául minden olyan állam felvehető, amely kijelenti, hogy egyetért a Központot életre hívó kormányközi egyezmény alapelveivel, illetve a Központ alapszabályzatával. Tehát a Központ nem a Kölcsonös Gazdasági Segítség Tanácsának szerve vagy szervezete. Kihasználva a kedvező alkalmat, interjút kérünk a Központ igazgatóhelyettesétől, Jaroslav DORSKÝ mérnöktől.

Igazgatóhelyettes elvtárs, tudna-e valamit mondani a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ létrejöttéről és perspektíváiról?

A Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ nemzetközi szervezet. A Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság és a Szovjetunió kormányközi egyezménye alapján jött létre.

Az egyezményt 1969 február 27-én, Moszkvában irták alá. A Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ 1969. szeptember 1-

* A TMT 17.évf. 1970. 6.számában /p.461-467./ a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ igazgatója ismertette a Központ célkitűzéseit. Most további érdekes részleteket tudhatunk meg a Központ tevékenységéről.

én kezdte meg működését. A kormányközi egyezmény a Központ elé a következő főbb feladatokat állítja:

1. A Központnak a tagországok számára a nemzetközi tudományos és műszaki információs rendszer kialakításának céljából módszertani és különböző technikai eszközök felhasználására vonatkozó javaslatokat kell kidolgoznia. Ezeknek a munkálatoknak, amelyek a Központ tagországai szervezeteinek információs szolgáltatásaira, illetve a nemzeti rendszerek együttműködésének tökéletesítésére vonatkoznak, a nemzeti tudományos és műszaki információs rendszerek képezik az alapját.

2. Az új technika széles körű hasznosításával a Központnak mindenekelőtt a tagországok nagy népgazdasági súlyú kérdéseiben, azaz azokban a kérdésekben kell információs szolgáltatásokat nyújtania, amelyek a műszaki fejlesztés szempontjából jelentősek. Az információk körébe tartozik a műszaki kutatásokról és azokról a dokumentumokról szóló tájékoztatás is, amelyek az egyes nemzeti tudományos és műszaki tájékoztatási központokban találhatók.

3. Tájékoztató kiadványokat kell szerkesztenie a tudományos-műszaki fejlődés tárgykörében, s más tájékoztatási formákat is fel kell használnia az informáltság növelése és az ismeretek terjesztése érdekében.

4. Kutatómunkát kell végeznie a tudományos és műszaki tájékoztatás elméletének és gyakorlatának területén. Ezen belül mindenekelőtt a tudományos és műszaki információs folyamatok formáival, módszereivel és szervezetével foglalkozó és a kor műszaki színvonalán álló módszertani anyagok kidolgozását, valamint - a Központ tagországai érdeklődésének megfelelően - a tudományos és műszaki információ kérdéseire vonatkozó analitikus áttekintések készítését kell vállalnia.

5. Az érdekelt államok kívánságára a tudományos és műszaki tájékoztatás kérdéseiben szervezeti, módszertani és tudományos-műszaki segítséget kell nyújtania.

6. A Központnak elő kell segítenie a tagállamok tudományos és műszaki tájékoztató szakembereinek képzését és továbbképzését. A szakképzés és továbbképzés keretében meg kell szerveznie a tudományos és műszaki tájékoztató szervek tapasztalatcseréjét.

A Központ ezeket a feladatokat

a/ részben saját eszközeiből kívánja megoldani, hogy ezáltal elkerülhetővé tegye a nemzeti tájékoztató szervek átfedő erőfeszítéseit;

b/ részben pedig a nemzeti rendszerek tájékoztató szervei együttműködésével, illetve a velük való megállapodások révén /főként ha azok információ-gyűjteményeinek és anyagi-műszaki bázisának igénybevételeire is szükség van/;

c/ végül e tekintetben a Központ nem kíván lemondani a tagországok szervezeteivel vagy egyéb országokkal köthető szerződések lehetőségéről sem.

A Központnak feladatai teljesítése érdekében joga van arra, hogy az illetékes országokkal való megállapodás után a tagországok területén fiókokat létesítsen. A Központ székhelye Moszkva.

A Központ legfelső irányító szerve a Meghatalmazott Képviselők Bizottsága, amely a Központ tagországainak állandó képviselőiből áll.

A Központ operatív tevékenységét a Központ igazgatója és igazgatóhelyettesei irányítják. A Központ igazgatóját és helyetteseit a Meghatalmazott Képviselők Bizottsága nevezi ki.

Az igazgató tanácsadó szerve a Tudományos Tanács, amely a Központ tagországainak szakembereiből és tudományos dolgozóiból áll.

A Központ hivatalos nyelve valamennyi tagország nyelve. A munka során használt nyelv az orosz.

Milyen a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ munkatársai közötti munkamegosztás?

A Központ munkatársait nagyjából két csoportra lehet osztani. Az első, lényegesen nagyobb csoportba tartoznak a tudományos dolgozók és a szakmai előadók, a második, kisebb csoportba a kisegítő apparátus, tehát a gazdasági-adminisztratív, a műszaki és a segédszemélyzet. Míg a második csoport túlnyomórészt érthetően a Központ vagy fiókjai állampolgáraiból adódik, addig az első csoport munkatársi gárdájába - a Meghatalmazott Képviselők Bizottsága által kialakított kvóták szerint - a Központ tagországaiból folyik a válogatás.

A Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ 1970. évi szakmai tevékenységét ugyancsak két nagy csoportra lehet osztani. Az első csoportba a tudományos és műszaki tájékoztatás elméletével, módszertanával és gyakorlatával kapcsolatos elméleti kutatások, az információs rendszer modellezésének és a tájékoztatási dolgozók szakképzésének és továbbképzésének kérdései tartoznak. A második csoportba tartozik az operatív tevékenység, főként az információs szolgáltatások problémaköre.

E két szakmai feladatcsoport mindegyikének élén - a Központ igazgatójának megbízásából - egy-egy igazgatóhelyettes irányítja a munkát. Engem az első csoportba tartozó munkák irányításával bíztak meg. A Központ másik igazgatóhelyettese ARSZENOV elvtárs, e feladat ellátásáig a Centralnij inosztitut naucsno-tehnicszeszkov i ékonomiecszeszkov informacii /Központi Tudományos-Műszaki és Gazdasági Tájékoztatási Intézet, Szófia/ igazgatója volt.

Milyen munkamódszereket alkalmaz a Központ?

A Központ működésének fokozatosan kell kibontakoznia. 1970 elejére tervezzük a Központ alapvető működési irányainak és programjainak, munkaformáinak és munkamódszereinek, valamint a Központ és a tagországok nemzeti tájékoztató rendszerei együttműködésének kidolgozását. 1970 végére a Központnak ki kell dolgoznia hosszútávú munka-

programját, és javaslatot kell tennie a Központ tagországainak - a tudományos és műszaki tájékoztatás nemzeti rendszereire alapozott - tudományos és műszaki információs modelljére. A Központ már 1970 első felében megkezdte az információs szolgáltatások nyújtását a Központ tagországai számára.

A Központ működésének kezdeti szakaszában igen intenzíven kívánja hasznosítani a tagországok és az egyéb országok tudományos és műszaki tájékoztatásban szerzett tapasztalatait, illetve e téren elért eredményeit.

A működés egyéb területein, főként a nemzetközi tájékoztatási rendszer kutatásának és modellezésének területén, az előrehaladást nem tudom másként elképzelni, mint a tagországok és egyéb országok legjobb szakembereiből alakított munkakollektívák segítségével. A Központ alapszabályzata ezt a munkaformát maga is feltételezi, amikor lehetővé teszi, hogy a Központ ne csak a tagországok vagy más országok illetékes szervezeteivel, hanem ezen országok egyes szakembereivel közvetlenül is szerződést kössön.

SS

KOSTIAL', J.: Interview with Mr. DORSKY, Deputy-Director of the International Centre for Scientific and Technical Information in Moscow

The paper gives the text of an interview with Mr. Yaroslav DORSKY, Deputy-Director of the International Centre for Scientific and Technical Information in Moscow.

This international organization started working on September 1, 1969, involving Bulgaria, Czechoslovakia, the German Democratic Republic, Hungary, Mongolia, Poland, Rumania and the Soviet Union as its member countries.

The Centre

prepares recommendations for the methodology and the use of various means and devices aimed at the development of an international scientific and technical information system;

renders information services;

supplies data on development, both scientific and technological;

conducts scientific research, both theoretical and practical;

offers organizational, methodological, scientific and technical assistance to its member countries;

offers assistance in the training of information specialists and in the organization of refresher-courses.

The Centre's tasks are defined by long- and short-term programs.

The language of any participating country is considered as the Centre's official language. The working language is Russian.

o°o

КОШТИАЛ, Я.: Интервью с товарищем Ярославом Дорским, заместителем директора Международного центра научной и технической информации

В статье опубликовано интервью, сделанное с Ярославом Дорским, заместителем директора Международного Центра научной и технической информации в Москве.

Эта международная организация начала свою деятельность 1-ого сентября 1969-ого года. Ее странами-членами являются: Болгария, Венгрия, ГДР, Монголия, Польша, Румыния, СССР и Чехословакия.

Центр

- разрабатывает предложения на методы и использование технических средств, нужные к созданию международной системы научной и технической информации
- предоставляет информационные обслуживания
- предоставляет данные о научно-техническом развитии
- выявляет научно-исследовательскую работу в области теории и практики
- оказывает организационную, методическую и научно-техническую помощь для стран-членов
- оказывает поддержку в области образования и повышения квалификации кадров научной и технической информации.

Центр определяет свои задачи в кратко- и долгосрочных рабочих программах.

Официальными языками являются все языки стран-членов Центра. Рабочим языком является русский язык.

§§§

KOŠTIAL, J.: Interview mit Gen. DORSKY, Stellvertretender
Direktor des Internationalen Wissenschaftlichen und Technischen In-
formationszentrums in Moskau

Der Artikel veröffentlicht ein Interview mit Jaroslav DORSKY, dem stellvertretenden Direktor des Internationalen Wissenschaftlichen und Technischen Informationszentrums.

Diese internationale Organisation begann ihre Tätigkeit am 1. September 1969. Ihre Mitgliedstaaten sind: Bulgarien, DDR, Mongolien, Polen, Rumänien, Sowjetunion, Tschechoslowakei und Ungarn.

Das Zentrum

verfertigt Empfehlungen über Methodik sowie die Verwendung technischer Mittel im Ausbau des internationalen wissenschaftlichen und technischen Informationssystems;

leistet Informationsdienste;

liefert Daten über die wissenschaftlich-technische Entwicklung;

verrichtet wissenschaftliche Forschungsarbeit auf theoretischem und praktischem Gebiet;

erteilt den Mitgliedstaaten organisatorische, methodische und technisch-wissenschaftliche Hilfe;

unterstützt die Bildung und Weiterbildung von wissenschaftlichen und technischen Informationsfachleuten.

Das Zentrum bestimmt seine Aufgaben in kurz- und langfristigen Arbeitsprogrammen.

Als offizielle Sprachen des Zentrums gelten alle Sprachen der Mitgliedstaaten. Die Arbeitssprache ist die Russische.

s^ss